

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การร่วมกันผลิตและนโยบายด้านความยั่งยืน: พหุกรณีศึกษาด้านนโยบายการจัดการน้ำ
The Co-production and Sustainability policies: Multi- case Study in Water Management
Policies

โดย
อาจารย์ ดร. สุวิดา นวมเจริญ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ
ประจำปี 2563

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง การร่วมกันผลิตและนโยบายด้านความยั่งยืน: พหุกรณีศึกษาด้านนโยบายการจัดการน้ำ
ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ ดร. สุวิตา นวมเจริญ
ปีที่แล้วเสร็จ 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการร่วมกันผลิตในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติในด้านการจัดการน้ำของพหุกรณีศึกษาอย่างยั่งยืน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยของการร่วมกันผลิตที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของนโยบายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านการจัดการน้ำของพหุกรณีศึกษา คือ กลุ่มบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และชุมชนบ้านร่องแง ตำบลวรนคร อำเภอปัว จังหวัดน่าน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) แบบพหุกรณีศึกษา (Multiple-case study) โดยใช้เทคนิคการทำสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview), การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participatory observation) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) และใช้การยืนยันข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ในการทดสอบความถูกต้องของข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า การร่วมกันผลิตมีรูปแบบการร่วมกันผลิตในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติในด้านการจัดการน้ำของพหุกรณีศึกษาอย่างยั่งยืนที่เด่นชัด มีลักษณะการร่วมกันผลิตแบบเต็มรูปแบบ หรือ Full co-production เป็นผลมาจากบรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรมและนโยบายและฐานความรู้ที่มีอยู่เดิม ส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของชุมชน, กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการน้ำ และมีปัจจัยของการร่วมกันผลิตที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของนโยบายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านการจัดการน้ำของพหุกรณีศึกษา ปัจจัยสภาพแวดล้อม มี 2 ปัจจัยย่อยคือ 1) บรรทัดฐานทางสังคมวัฒนธรรม และ 2) นโยบายและฐานความรู้ที่มีอยู่เดิม ปัจจัยนำเข้า 1) ปัจจัยด้านองค์ความรู้เรื่องการจัดการน้ำและ 2) ปัจจัยด้านความร่วมมือร่วมใจ โดยปัจจัยองค์ประกอบของปัจจัยด้านความร่วมมือร่วมใจ ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านทรัพยากร (2) ปัจจัยการใช้เทคโนโลยี และ (3) ปัจจัยด้านการยึดถือกฎกติการ่วมกัน มีปัจจัยนำออก 2 ปัจจัยคือ 1) การขยายฐานความรู้ และ 2) การเพิ่มขีดความสามารถ โดยมีข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้คือควรขยายฐานความรู้และการเพิ่มขีดความสามารถเป็นองค์ประกอบที่ควรได้รับการพัฒนา โดยดึงการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา มหาวิทยาลัย นักวิชาด้านการจัดการองค์ความรู้ (knowledge management) และด้านการพัฒนาศักยภาพชุมชน

คำสำคัญ การร่วมกันผลิต, นโยบายด้านการจัดการน้ำ, พหุกรณีศึกษา, ชุมชนบ้านร่องแง, การจัดการลุ่มน้ำตำบลบ้านต๋อน

Title   The Co-production and Sustainability policies: Multi- case Study in Water Management Policies
Researcher   Lecturer Dr. Suwida Nuamcharoen
Year   2022

Abstracts

The objectives of the study were: 1) to study the pattern of the co-production in water management policy formulation and policy implementation 2) to investigate factors affecting the co-production that affected sustainability in the sustainable development policy of multi- case study. Two study cases were the water management in Ban Tun sub-district, Muang district in Phayao province and the water management in Rong Ngae village in Worrnakorn sub-district, Pua district in Nan province. The research was qualitative research applying in-depth Interview, non-participatory observation, and focus group. The research conducted Triangulation to verify the data. Tool was a semi-structured interview form. The data analysis applied content analysis method and a qualitative data analysis software.

The pattern of the co-production in water management policy formulation and policy implementation were the full co-production. It was resulted from norms and cultures and existing policies and knowledges that built up the relationship among communities, stakeholders and agencies working with water management. The factors affecting the co-production that affected sustainability in the sustainable development policy of multi- case study were two environmental factors: 1) Society standard and culture and existing policy and knowledge, the input factors: 1) Water management knowledge 2) Collaboration with its sub-elements, Resources, Technology application and rules of law, and output: 1) knowledge expansion and competency development. The research suggestion was that knowledge expansion and competency development should be enhanced by building co-production in knowledge and competency development by academics.

Keywords co-production, water management policy , multiple case study, Rong Ngae village, Ban Tun sub-district